

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

05(546),
5–11 березня 2018 р.

НЕСОЛОДКЕ ЖИТТЯ ПЕТРА,
ЯКИЙ БАЖАЄ
СТАТИ ПЕРШИМ

стор 2

НОВА АГРАРНА СТРАТЕГІЯ:
ЗАМОЖНІ СЕЛЯНСЬКІ СІМ'І
ТА БАГАТІ ГРОМАДИ

стор 5

ДІТИ ТА ДОРОСЛІ З АУТИЗМОМ
ПОТРЕБУЮТЬ
НАШОГО РОЗУМІННЯ

стор 6

Фінальне рішення Стокгольмського арбітражу щодо порушень російським «Газпромом» транзитних зобов'язань ставить акуратну крапку в багаторічному спорі. Міжнародний суд, розглянувши підписані в 2009 році контракти, задовольнив ключові вимоги Києва. Однак це рішення можна сприймати як три крапки в газовому протистоянні України та РФ.

РОСІЯ ЗНОВУ ВІДКРИВАЄ ГАЗОВИЙ ФРОНТ?

ДОКУМЕНТ, ЩО РАПТОМ СТАВ БЕЗІМЕННИМ

Згідно з рішенням Арбітражного інституту Торгової палати Стокгольма, «Газпром» має сплатити «Нафтогазу» 4,63 млрд дол. за недопостачання газу за транзитним договором. Утім, із урахуванням боргу за поставлене паливо російській компанії доведеться відшкодувати 2,56 млрд дол.

Прес-служба НАК першою сповістила про перемогу.

«Ми задоволені, що виграли арбітраж із ключових питань. Це важливий день для українського народу й майбутнього європейських газових ринків», — заявив голова правління «Нафтогазу» Андрій Коболев.

Президент же привітав співгромадян у спеціальному відеозверненні, назвавши рішення Стокгольмського арбітражу «історичною переконливою перемогою».

Звернувшись із позовом до арбітражу в 2014 році, НАК обґрунтувала свої претензії до «Газпрому» прописаними в транзитному

контракті зобов'язаннями: РФ через українську ГТС повинна була щорічно прокачувати 110 млрд куб. м газу, проте річний об'єм транзитного палива в 2009–2013 роках становив близько 94 млрд куб. м.

В інформаційних матеріалах «Нафтогазу» згадується, що транзитний контракт був укладений на період із січня 2009-го по 2019 рік. А ось те, що це той самий документ, який був підписаний 19 січня 2009 року і через який багато хто з можновладців намагався звинуватити лідера «Батьківщини» в «зраді», скромно замовчують.

Утім, той факт, що НАК та Порошенко і К° приписують перемогу винятково собі, користувачі соцмереж і експерти вважають несправедливим. Навіть ті, хто не є прибічниками газових контрактів 2009 року, відзначають, що без цих документів не було б і перемоги.

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник констатує: «Важливе рішення Стокгольмського арбітражу, згідно з яким «Газпром» заборгував

«Нафтогазу» 2,5 млрд дол., матиме далекосяжні наслідки. Тепер виявляється, що «газові контракти Тимошенко» — не «зрада», а «перемога».

Експерт у енергетичних питаннях Валентин Землянський також зауважує, що за перемогу в Стокгольмі треба дякувати юристам, а також тим, хто брав участь у підготовці контрактів, зокрема і лідеру «Батьківщини».

Експерт додав, що за 2,5 млрд дол., які РФ тепер має сплатити Україні, «Нафтогаз» цілий рік може постачати блакитне паливо українцям абсолютно безоплатно (або ж 2 роки вдвічі дешевше, або 3 роки, але дешевше на третину).

«Тому, перш ніж кричати «перемога» і малювати красиві картини-інфографіки, варто було б подумати, скільки в результаті отримає маленький українець, і ухвалити реальні рішення, які дозволять кожному відчути гордість за країну. А то за наш спільний газ премії та зарплати зростають тільки в «Нафтогазі», — підкреслив він.

(Закінчення на стор. 3)

**ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО
НА ПОСТУ ПРЕМ'ЄР-
МІНІСТРА УКРАЇНИ
ВІДПРАЦЬОВУВАЛА
АЛЬТЕРНАТИВНІ ШЛЯХИ.
ВОНА ДОСЯГЛА
ДОМОВЛЕНОСТЕЙ ЩОДО
ПОСТАЧАННЯ ГАЗУ
З КАЗАХСТАНУ,
УЗБЕКИСТАНУ Й
ТУРКМЕНИСТАНУ. ВОНА Ж
ІНІЦІЮВАЛА БУДІВНИЦТВО
LNG-ТЕРМІНАЛА,
А ТАКОЖ ДАЛА ПОШТОВХ
ДЛЯ РОЗВИТКУ
ВИДОБУВАННЯ
СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ
В УКРАЇНІ**

ВСЕУКРАЇНЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

НБУ без голови

Дива не сталося. Минулого тижня, попри наявність у порядку денному перезрілого для України питання про відставку голови НБУ Валерії Гонтаревої та призначення нового керівника, до його розгляду парламент так і не дійшов.

Як казали в кулуарах, представники провладної більшості не дійшли згоди у торгах по кадрових питаннях, яких накопичилося достатньо. Йдеться про голову Рахункової палати, новий склад ЦВК, омбудсмена тощо. Десять місяців Нацбанк жив із «в. о.», поживе ще трохи.

Гонтарева, яка перебувала 10 місяців у відпустці, вже сама просить: «Та звільніть мене нарешті». І навіть, подікують, не проти відзвітувати про свою роботу. Хоча 1 березня, коли Рада мала б голосувати за її відставку, ця пані в парламенті не з'явилася. Проте навіть якщо вона врешті-решт відзвітує, навряд чи «один із найкращих банкірів світу» за версією Порошенка зізнається, що саме її діяльність призвела до «банкопаду» та знецінення національної валюти.

Проте «Батьківщина» вимагатиме від Гонтаревої якісного звіту.

«Ми маємо отримати від неї чіткі відповіді на запитання, чому за часів її керівництва був такий непрозорий менеджмент, як здійснювалася маса заходів із рефінансування банків. Чому ж закривалися банки, які не мали найменших ознак фінансових проблем? Якщо ми не отримаємо відповіді, то вимагатимемо створення ТСК щодо діяльності Гонтаревої, а також звертатимемося до силових структур Національного антикорупційного бюро з вимогою негайно притягнути її до кримінальної відповідальності», — заявив народний депутат від «Батьківщини» Сергій Євтушок.

Нагадаємо, Порошенко замість Гонтаревої пропонує призначити новим головою НБУ Якова Смоля, який, поки та відпочиває, працює в. о. керівника центробанку.

«Ми не голосуватимемо за призначення Якова Смоля, тому що в нас багато запитань до нього. На посаду голови НБУ потрібен фахівець із незаплямованою репутацією», — сказав політик, додавши, що з 2014 року Смоля був першим заступником Гонтаревої та є її соратником. Тобто навіть після кадрових перестановок управління центробанком не зміниться на краще.

Аріна МАРТОВА

Несолодке життя Петра, який бажає стати Першим

Знамениту заповідь Станіславського, що слід любити мистецтво в собі, а не себе в мистецтві, гарант української Конституції або не знав, або просто проігнорував. На прес-конференції, організованій настільки раптово минулого тижня, займенник «я» і словосполучення «я перший» превалювали. Петру хотілося бути Першим. І це бажання було таким великим, що Порошенко не соромлячись заявив: він перший президент, який отримав п'ять траншів від МВФ (і тим самим загнав країну в ще більшу боргову кабалу). Втім, як тільки мова заходила про рішення, за які згодом доведеться відповісти перед народом, «я» йшло на задній план, на авансцені з'являлися Кабмін, парламент чи «вороги».

Останні кілька років Порошенко вважає за краще зустрічатися з медіа тільки коли з'являються позитивні новини від міжнародних партнерів. У травні 2017 року його прес-конференція відбулася після фіналу «Євробачення» в Києві і надання Україні безвізового режиму з ЄС. 28 лютого 2018-го Порошенко під час своєї спонтанної прес-конференції, про яку ЗМІ дізналися лише напередодні, анонсував звільнення двох наших полонених із російських катівень і схвалення Єврокомісією нової програми фінансової допомоги Україні в розмірі 24 млн євро, яка насправді є лише черговим кредитом.

Цього дня був винесений вердикт у Стокгольмському арбітражі на користь України. Імовірно, Порошенко хотілося б оголосити про це на прес-конференції. Але ось невдача — міжнародні суди під бажання президента окремо взятої країни не підлаштовуються. І перші новини про рішення арбітражу, якими хотів козирнути гарант, з'явилися лише пізно ввечері.

Що ж нового сказав президент, скликаючи настільки раптово прес-конференцію? По суті, нічого. Одні й ті ж самі тези з його вуст повторюються від зустрічі до зустрічі в тій чи іншій формі. Безвіз, війна, кадрова політика, допомога західних партнерів, в тому числі і в наданні летального озброєння. А ще високий рівень взаємодії з Кабміном і

парламентом, що дозволило запровадити децентралізацію, пенсійну, освітню та медичну «реформи».

За його зізнанням, «українці не відчувають ефекту від більшості реформ, їхнє життя не покращилося». Але, виявляється, причина низького рівня життя і повальної бідності у нас — не дії влади, а повільні темпи реформ, які його як президента не влаштовують.

У відповідях на запитання журналістів тема занепокоє-

журналіста інтернет-видання «Детектор медіа» Марини Баранівської, як воно бути президентом-олігархом у країні, де люди на межі гуманітарної катастрофи, і чи відчуває Порошенко свою ціннісну невідповідність цій посаді, було, мабуть, єдиним, яке вибило гаранта з колії. Змінившись з лиця, він повідав, що про життя своє говорити не хоче, але воно у нього не цукор. Фамільярно звернувшись до журналістки «дороженька моя», він порадив їй порівняти життя в Україні та на окупованих територіях Донбасу — з прозорим натяком: радійте тому, що маєте...

У риторичі президента надто часто звучала прихована образа: мовляв, я тут не їм, не сплю, а всі мною незадоволені. Дивлячись на шоу одного актора, на яке Порошенко перетворив прес-конференцію, пригадується цитата «в. о. царя» Бунши з гайдаївської комедії: «Ви думаєте, нам, царям, легко?.. Нам, царям, за вредность

забаром буде ухвалено закон про Антикорупційний суд. І наступного дня парламент проголосував його в першому читанні, але у вигідній для себе редакції, яка не влаштує МВФ.

Подібними «печеньками» Порошенко думає приспати увагу Заходу, який вже прекрасно вивчив усі вихляння та стрибки влади і вимагає дій. Також на прес-конференції пролунав і меседж для «заклятих друзів». Нібито відсікаючи можливість проведення дострокових парламентських виборів, президент нагадав про своє право розпустити Раду, якщо та голосуватиме не так, як йому потрібно.

А ще послано персональний привіт главі Кабміну, який останнім часом надто вже зблизився з Яценюком. Говорячи про те, що економіка є сферою відповідальності уряду, гарант натякнув: якщо Гройсман намагатиметься вести свою гру, його спіткає доля попередника, тобто

ПОРОШЕНКО ЗАЯВИВ, ЩО ВІН — ЄДИНИЙ ПРЕЗИДЕНТ, ЯКИЙ ЗА РОКИ СВОГО ПРАВЛІННЯ НЕ ПРИМНОЖИВ СВОЇ СТАТКИ, А НАВПАКИ, БАГАТО ВТРАТИВ. ОДНАК ДАНІ НЕЗАЛЕЖНИХ РЕЙТИНГІВ ГОВОРЯТЬ ПРО ТЕ, ЩО БАГАТСТВО ГАРАНТА ЗРОСЛО ЗА МИНУЛИЙ РІК НА 7% — ДО 1 МЛРД ДОЛАРИВ

молоко надо бесплатно давать!». Утім, незважаючи на загальні фрази і досить розмиті відповіді, в його промові були негласні посили до декількох категорій слухачів.

Для західних партнерів було озвучено намір зафіксувати в Конституції незворотне прагнення до ЄС і НАТО. Але ця теза швидше є стрясуванням повітря: щоб внести в Основний Закон зміни, знадобляться голоси 300 депутатів.

Порошенко під час прес-конференції пообіцяв, що не-

прем'єр стане цапом-відбувайлом за всі гріхи влади. Порошенко впевнений, що він, і тільки він, гратиме першу скрипку в парламентсько-президентській республіці, тому «готовий до розв'язання найскладніших задач, які можуть виникнути на нашій українській політичній шахівниці». Узурпуючи владу і намагаючись налякати соратників і опонентів, він забуває про народ, який рано чи пізно скаже своє слово.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Одеський блогер, який пише під псевдонімом Ціля Зингельшухер і відомий своїм іронічним листом до Путіна, в якому висміює всі стійкі міфологеми роспропаганди, також не встояв осторонь.

«Державна компанія «Нафтогаз України» за договором, підписаним за часів прем'єрства Тимошенко, виграла другий Стокгольмський арбітраж проти «Газпрому». Відомо, що Стокгольмський арбітраж задовольнив вимоги української сторони. Треба лише спитати, чому президент-рецидивіст Янукович разом зі своїм міністром економіки Порошенком в 2012 році не подали на Московію в суд, як це зробили більшість країн Європи?» — цілком резонно запитує Ціля Зингельшухер.

Не варто очікувати від влади визнання своєї неправоти або атракціону небаченої газової щедрості для кожного українця. Важливе інше — ми недооцінили дрібну мстивість супротивника, який, заявивши про юридичні механізми оскарження вердикту Стокгольмського арбітражу, влаштував нашій країні газову пастку, відмовившись із 1 березня відновлювати постачання блакитного палива «Нафтогазу» і повернувши передплату. Тепер «Газпром» то заявляє про початок процедури розірвання контрактів із НАК, то задкує...

ЦЕ БУЛО ТА ЗАГУЛО

Поведінка «Газпрому», який діє за вказівкою Кремля на-

Росія знову відкриває газовий фронт?

віть на шкоду комерційним інтересам, нагадала вже призабутий багатьма епізод газової війни, коли 1 січня 2009 року, в найлютіші морози, РФ повністю припинила поставки блакитного палива в Україну. Звісно, від газу автоматично відрізним виявився і ЄС.

Російський газовий шантаж був успішним. На Київ зі свого боку тисла Європа, закликаючи досягти домовленостей для якнайшвидшого відновлення поставок газу.

Минуло трохи більше 9 років. І в Україні, і в ЄС знову лютують морози. І знову «Газпром» затуляє газовий зашморг. Дивимося, що відбувається далі. Глава Єврокомісії Марош Шефчович заявляє про стурбованість країн Співдружності питанням транзиту російського газу через незго-

ду між «Газпром» і «Нафтогазом».

«На думку Єврокомісії, ця ситуація викликає занепокоєння не тільки щодо прямих поставок природного газу в Україну, а й, можливо, у зв'язку з транзитом газу до Євросоюзу», — констатував він і висловив упевненість, що сторони негайно дійдуть згоди відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу.

Більш того, як і тоді, ЄС пропонує очолити тристоронні переговори, які в минулому вже не раз довели свою ефективність. Нагадаємо: 1 січня 2009 року президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу в телефонній розмові з Тимошенко пообіцяв посприяти переговорному процесу в газовому питанні між Україною і РФ, «який є запорукою енергетичної безпеки Європи».

Президент Порошенко наприкінці минулого тижня запевнив, що транзиту російського газу територією України в держави ЄС нічого не загрожує. І щоб продемонструвати європейським партнерам свою надійність у статусі партнера, НАК «Нафтогаз», а згодом і Кабмін закликали українців скоротити споживання газу в найхолодніші дні. Заради економії блакитного палива школи, дитсадки й виші відправили дітей додому на тижневі канікули. Власників газових котлів влада просить зменшити температуру в приміщеннях на 1 градус у денний час і на 2 градуси вночі.

Витримати кілька днів, ясна річ, можна. І так, кремлівський карлик після президентських виборів, можливо, заговорить по-іншому. Тому що нинішній

газовий шантаж спрямований швидше на Європу з метою нарешті отримати згоду країн Співдружності на будівництво «Північного потоку — 2».

Але питання залишається відкритим і для України. Що буде, якщо постачання газу не буде відновлено? Газ із Європи? Шевчович чітко дав зрозуміти, що країни Європейського союзу не в змозі забезпечити оперативне збільшення реверсних поставок природного газу в Україну через технічні складнощі й погодні умови в ЄС. Гаразд, померзнемо до весни. А далі? А якщо згадати, що транзитний контракт завершується в 2020-му? Про це чудово знали всі.

Юлія Тимошенко на посту прем'єр-міністра України відпрацьовувала альтернативні шляхи. Вона досягла домовленостей щодо постачання газу з Казахстану, Узбекистану й Туркменістану. Вона ж ініціювала будівництво LNG-терміналу, а також дала поштовх для розвитку видобування сланцевого газу в Україні. Вона ж наполягала на розширенні геологорозвідувальних робіт, зокрема й на шельфі Чорного моря. Занадто діяльна, вона була неугодною Ющенкові.

Нинішній владі ніщо не заважало готувати контрзаходи у відповідь на будь-які підступи РФ. Але чомусь вони цього не роблять. А дарма. Адже Росія своїх газових ігор, на жаль, не припинить, навіть якщо дію договору про використання української ГТС для транспортування російського газу буде продовжено.

Альона САФОНОВА

Стокгольмський арбітраж зобов'язав Росію виконувати контракт щодо транзиту блакитного палива територією України на підставі газового контракту, укладеного в 2009 році.

Про це заявив народний депутат від «Батьківщини» Сергій Власенко в інтерв'ю парламентським журналістам, вітаючи рішення міжнародного суду на користь України.

Політик нагадав, що Російська Федерація з 2010 року недоплачувала за транспортування газу територією нашої держави.

«НАК «Нафтогаз» звернулася до Стокгольмського арбітражу, який зобов'язав росіян виконувати контракт, який було підписано в Москві 19 січня 2009 року», — зауважив депутат.

Сергій Власенко звернув увагу на те, що міжнародний суд не ухвалює полі-

Сергій ВЛАСЕНКО: «Перемога не всупереч, а завдяки газовим контрактам 2009 року»

тично вмотивованих рішень, які ґрунтуються на симпатії чи антипатії, а лише тлумачить чинні угоди.

«Розглянувши контракт про транзит природного газу територією України, Стокгольмський арбітраж визнав, що РФ його не виконує. Суд зобов'язав російську сторону виконати цей контракт у повному обсязі та сплатити Україні в особі НАК «Нафтогаз України» додатково 4,6 млрд дол. США», — пояснив депутат від «Батьківщини».

Парламентар нагадав, що в один день, 19 січня 2009 року, в Москві було підписано два контракти: про купівлю-продаж і про транзит терміном на 10 ро-

ків з формульною ціною та за принципом «бери або плати». За словами Сергія Власенка, саме завдяки цим контрактам здобуто перемогу.

Політик звернувся до президента Петра Порошенка та экс-президента Віктора Ющенка із закликом вибачитися перед лідером «Батьківщини» Юлією Тимошенко за весь той бруд, який лився на неї впродовж багатьох років у зв'язку із підписаними газовими контрактами.

Він наголосив, що саме завдяки контракту щодо транзиту, який був підписаний у той самий день, «ми здобули цю перемогу — Стокгольмський арбітраж зобов'язав РФ виконувати цей контракт».

СЬОГОДНІ ВСІ МІФИ ПРО ГАЗОВІ КОНТРАКТИ РОЗВІНЧАНІ: НЕМАЄ ЖОДНИХ НЕВИГІДНИХ КОНТРАКТІВ, ЯКІ ЗАГРОЖУЮТЬ НАЦІОНАЛЬНИМ ІНТЕРЕСАМ УКРАЇНИ. НАВПАКИ, КОНТРАКТ ЩОДО ТРАНЗИТУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ТЕРИТОРІЄЮ УКРАЇНИ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ДОДАТКОВЕ НАДХОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МАЙЖЕ 5 МЛРД ГРН

«Я розумію, що в часи Януковича його міністр економіки Петро Порошенко не стежив за виконанням цього контракту російською стороною. Але сьогодні всі міфи про газові контракти розвінчані: немає жодних не вигідних Україні контрактів, які загрожують національним інтересам. Навпаки, контракт щодо транзиту природного газу територією України забезпечить додаткове надходження до державного бюджету майже 5 млрд грн», — пояснив політик.

Відповідаючи на запитання журналістів, як ця судова ухвала позначиться на цінах на газ, Сергій Власенко сказав: «На жаль, сьогодні питання ціни на газ перетворилося на велику спекуляцію. Якби сьогодні газ постачався в Україну за тим так званним «кабальним газовим контрактом», то вартість російського природного газу була б близько 140–150 дол. США. Натомість зараз людям продають український газ за 280 дол. США. Тому питання ціни газу — це питання величезної корупції й точно не пов'язане з контрактами або з рішенням Стокгольмського арбітражу, а пов'язане лише з ганебною антиукраїнською політикою, яку сьогодні провадять уряд і президент».

Юлія Тимошенко закликає парламент захистити українську ГТС

«Батьківщина» закликає Верховну Раду заборонити будь-які оборудки з українською газотранспортною системою (ГТС).

Про це лідер фракції Юлія Тимошенко заявила під час виступу з трибуни Верховної Ради.

Політик повідомила, що «Батьківщина» готує відповідний законопроект, який протидіятиме будь-яким маніпуляціям із ГТС, і закликала депутатів підтримати його.

Як зауважила лідер «Батьківщини», ГТС, якою володіє народ, а не продажні політики, є частиною важливого ресурсного фонду для відновлення економіки держави.

«В Україні та українського народу ще залишилися ресурси, які можуть дати потужний поштовх відновленню нашої економіки, адже ситуація критична — борг України майже дорівнює обсягу ВВП», — зазначила вона.

Екс-прем'єр-міністр також зауважила, що для побудови ГТС потрібно 300 млрд євро: «Це власність як політичного, так і економічного характеру, вона є безцінним скарбом».

Політик нагадала, що кілька скликань тому за ініціативи «Батьківщини» було ухвалено закон про заборону «приватизації, корпоратизації та будь-яких маніпуляцій із ГТС», а парламент у цьому складі в шахрайський спосіб вніс антидержавницькі зміни у закон.

«Зараз голова НАК «Нафтогаз України» розпочав процес, по суті, передачі ГТС без сплати будь-яких коштів. 49% передаються в концесію, і вони розглядають способи передачі газотранспортної системи практично у власність закордонній компанії. Хто Коболєву дав право розпоряджатися майном народу? Хто дав право за зачиненими дверима позбавляти Україну найціннішого активу, який у неї є? Чому парламент нічого не знає? Чому уряд щось робить поза спиною парламенту?» — звернулася лідер «Батьківщини» до колег-парламентарів.

«Якщо залишилася хоча б краплина совісті в політиків, які отримали від народу владу, треба негайно проголосувати в Раді законопроект, який забороняє будь-які маніпуляції з ГТС України», — підсумувала Юлія Тимошенко.

Опалювальний сезон для жителів багатьох українських міст пройшов під знаком холодних батарей. Спочатку обігріти квартири підприємствам теплокомуненерго заважали борги перед «Нафтогазом», потім почалися пориви теплових мереж і їхній героїчний ремонт комунальниками.

Аварія в Харкові, яка в люті морози залишила без опалення 666 будівель, включно з житловими будинками, лікарнями, дитсадками та школами, стала передвісником справжнього комунального апокаліпсису. Прогнози експертів невтішні: на кожне українське місто рано чи пізно чекає доля першої столиці України.

Чотири довгих дні аварійники латали пориви, які з'являлися один за одним у тепломережі, перш ніж повернули в квартири харків'ян гарячу воду й опалення. У місті пояснили «льодовиковий період» раптовими морозами й зношеністю інфраструктури.

Але навіть після того як ДСНС повідомила про відновлення теплопостачання в усі відключені від опалення через аварію будинки, в деяких районах у квартирах було не багатого краще, ніж на вулиці. Тому що тепло до житла так і не дійшло нібито через заповітряння системи, дефекти незрозумілої рамки тощо. Очманілі від кількості викликів аварійники ще довго курсували містом, тому що мікропориви не припинялися...

Експерт в енергетичній сфері Геннадій РЯБЦЕВ визнає, що не останню скрипку в «крижаній» партії зіграла застаріла інженерна система. І, на жаль, ця проблема властива й іншим містам, у яких є централізоване опалення.

«За офіційними даними, загальна протяжність водопровідних мереж — 183 тисячі кілометрів, з них 40% перебувають в аварійному стані. 35% з 51 тисячі кілометрів каналізаційних мереж — теж в аварійному стані. Протяжність тепломереж — 36 тисяч кілометрів, 18% з них аварійні», — констатував експерт.

Він уточнив, що аварійними в Україні визнаються мережі, зношеність яких становить щонайменше 70%.

На думку експерта, харківське «комунальне пекло» — це

Крижаний погляд комунального колапсу

результат самоусунення держави від проблеми, а саме наслідок ліквідації системи контролю за постачальниками послуг, які експлуатують мережі. А страждають від цього свавілля споживачі.

«Офіційно визнані втрати ресурсу в тепломережах складають 15%. Це означає, що втрати, які перевищують всі можливі норми, закладаються в тариф. Ми сплачуємо за всі втрати, які несуть компанії, що експлуатують мережі на межі колапсу. Чим біль-

Він підкреслив, що мери міст воліють проводити шоу, влаштувати концерти, облицьовувати фасади та займатися зовнішнім благоустроєм, а ось до іржавих труб, прокладених під землею, їм діла нема. Тому що модернізація мереж — робота потрібна, але для піару не знадобиться. І яскравий приклад цього — бюджет Харкова на 2018 рік.

«У головному кошторисі міста на зоопарк «Планета мавп» передбачено 140 млн грн, на

інфраструктури міст, дотриманням питомих нормативів втрат і планів розвитку населених пунктів.

«Ми розуміли: якщо стартує новий Алчевськ, його коштами з держбюджету рятуватиме вся країна. І саме для цього ми створювали спеціалізовану комісію, яка б як незалежний інститут поза політикою примушувала місцеву владу займатися мережами», — додав Олексій Кучеренко.

Але... маємо те, що маємо. Мережі старіють, тарифи підвищуються, а споживачі отримують неякісні послуги.

Геннадій Рябцев упевнений, що повторити долю Харкова сьогодні може будь-яке місто України, адже проблеми у всіх схожі. Компанії — постачальники послуг у модернізацію інфраструктури гроші не вкладають, місцева влада також не горить бажанням займатися заміною мереж.

«Щороку в Держказначействі незатребуваними залишаються мільярди, закладені на регіональний розвиток. Керівники міст не хочуть їх брати, тому що за кожну копійку доведеться звітувати. А надані міжнародними партнерами на програми енергоефективності та модернізації кошти використані лише на одну десятку. Гроші, що залишилися, просто лежать неживі і нікого не цікавлять. А причина в тому, що на місцевому рівні не знайшлися фахівців, які б грамотно й толково склали проектно-технічну документацію», — підкреслив Геннадій Рябцев.

Він також додав, що в ідеалі треба було б знизити ставки по кредитах на проекти енергоефективності.

«У нас облікова ставка НБУ — 16%, у США під такі проекти вона нульова, а в багатьох країнах, які виходили з економічної кризи, вона взагалі була від'ємною. За такої облікової ставки, як зараз в Україні, в реальному секторі економіки можна піднятися тільки за рахунок торгівлі зброєю, людьми й наркотиками. Але брати гроші на оновлення інфраструктури під такі відсотки точно не захочуть», — зауважив експерт.

Аріна МАРТОВА

У БЮДЖЕТІ ХАРКОВА НА 2018 РІК НА ЗООПАРК «ПЛАНЕТА МАВП» ПЕРЕДБАЧЕНО 140 МЛН ГРН, НА РЕМОНТ БУДІВЛІ БТІ — 140 МЛН ГРН, НА ОБЛАШТУВАННЯ ТУАЛЕТУ В ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПАРКУ — 5,7 МЛН ГРН. А НА РЕМОНТ ТЕПЛОТРАС — УСЬОГО 3,6 МЛН ГРН!

ші втрати — тим вищі тарифи. Тому жоден постачальник не збирається щось змінювати. Вони не зацікавлені в заміні й модернізації мереж», — додав Геннадій Рябцев.

У свою чергу **екс-міністр ЖКГ Олексій КУЧЕРЕНКО** уточнив, що під гаслом децентралізації питання управління мережами повністю здали на відкуп місцевій владі. В результаті вони замість модернізації інженерної інфраструктури нарікають на її амортизацію.

ремонт будівлі БТІ — 140 млн грн, на облаштування туалету в Центральному парку — 5,7 млн грн. А на ремонт тепломереж — усього 3,6 млн грн! Зрозуміло, що зараз бюджет переглядатиметься, але це дуже показово», — констатував Кучеренко й додав, що, на жаль, в інших містах України ситуація не краща.

Екс-міністр нагадав, що на чолі відомства він докладав усіх зусиль для забезпечення державного контролю за технічним станом інженерної

КОНТЕКСТ

Перші дзвіночки

Харківська аварія набула широкого розголосу тільки тому, що без опалення в морози залишилася така велика кількість будівель.

Регулярно в тому чи іншому районі Києва квартири споживачів залишаються без тепла через пориви мереж. Як заявляють у «Київенерго», тільки в січні цього року було ліквідовано близько тисячі пошкоджень, упродовж 2017-го усунуто понад 13 тисяч аварій.

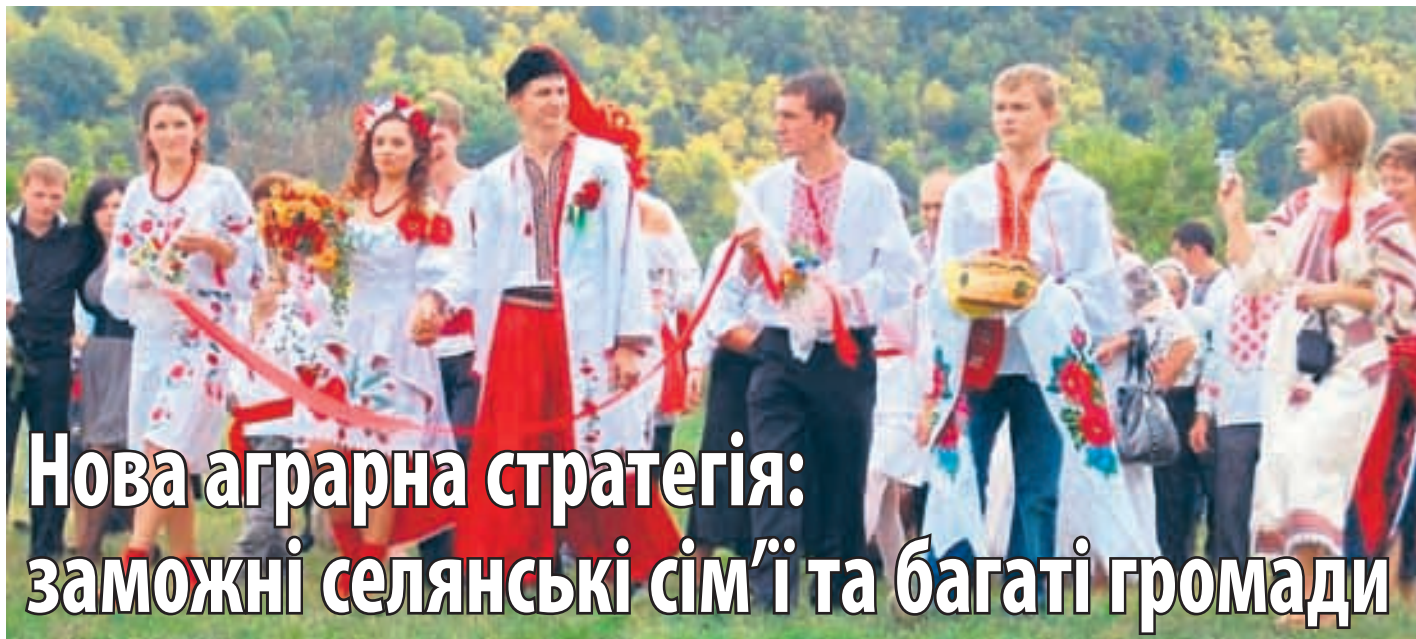
У Дніпрі жителі одного з будинків по вул. Старокозацькій десять днів мерзли через аварію на тепломережі.

У Миколаєві кілька днів не було теплопостачання будинків у зв'язку з ремонтом тепломереж.

Через аналогічний ремонт на початку березня довелось потерпати від холоду мешканцям кількох вулиць у Вознесенському районі Запоріжжя.

Упевнено можна сказати, що впродовж цього опалювального сезону чимало українців, які живуть у багатоповерхівках, нехай на кілька днів, але пережили «льодовиковий період».

Нова аграрна стратегія: заможні селянські сім'ї та багаті громади

Бачення проблем та перспектив прогресування аграрного сектора, а також розвитку сільських територій у більшості громадян, експертів і політиків доволі поверхневе. Часто воно базується на штампах: зняття мораторію, дотації, субсидії, децентралізація, збільшення валового збору врожаю. Чи зробить вирішення цих проблем заможнішими наших селян? Чи сформує справжніх господарів на землі? Скоріш за все, ні. Врятувати села від вимирання може лише поєднання аграрного виробництва та підвищення якості життя у селах. Про це у своєму блозі в інтернет-виданні «Українська правда» написав народний депутат України від «Батьківщини» **Вадим ІВЧЕНКО**.

Коли аграрне виробництво почне позитивно впливати на якість сільського життя, а не лише на нарощування експорту, коли якість сільського життя почне позитивно впливати на аграрне виробництво, а не посилюватиме еміграцію із сіл, тільки тоді стане можливим сільський розвиток та формування класу заможних селян.

Зараз політика розвитку аграрного сектора перекошена. Держава нарощує валове виробництво, збільшує валютну виручку від експорту, забуваючи про селян, громади та продовольчу безпеку держави. У результаті маємо надмірні запаси дешевої продукції, яку не може придбати більшість громадян України.

Такі дії влади призводять до того, що галузі аграрного сектора функціонують окремо одна від одної замість того, щоб разом досягати важливого соціально-економічного балансу. Країна з кожним роком збільшує видатки на соціальну сферу, у 2018 році вони сягнули майже 80 млрд грн, або 10% усього бюджету держави.

Україні потрібні нова політика, нові цінності і нове стратегічне бачення розвитку аграрного сектора. Тільки це дозволить зробити крок до розвитку сіл, гідних умов життя і праці на землі, економічної спроможності громад та підвищення конкурентоспроможності малого підприємництва у сільській місцевості.

Звідки ж буде братися економічна основа для поліпшення життя громадян? З підвищення рівня доходів аграрного виробництва якомога більшої кількості господарств, а не з валово-

го збору врожаю кількома десятками аграрних структур.

Чим більше сільських жителів отримуватиме доходи від аграрного виробництва, тим більше коштів надійде в їхні сім'ї, громади і загалом у країну.

У господарств з'являться кошти для зростання, вони стануть фінансово спроможними в доступі до землі як до

Товарним сільським господарствам стане вигідно нарощувати виробництво. 334 тис. домашніх господарств утримують щонайменше по дві корови і по три свині.

Домашні господарства на 70–80% покривають потреби внутрішнього ринку. Бодай подвоєння поголів'я означитиме подвоєння доходів найбільш активних сільських родин, можливість насичувати внутрішній ринок і виводити продукцію на експорт.

Зараз домашні господарства остерегаються нарощувати виробництво, оскільки податкова політика держави до цього їх не спонукає. Люди бояться ідентифікувати тварин та запрошувати ветеринара, бо не знають, що завтра їм скаже податкова.

Збільшуючи поголів'я, селяни не міняють старої примітивної практики догляду. Якщо не вивести їх у легальне

Вадим ІВЧЕНКО:
«УКРАЇНІ ПОТРІБНІ НОВА ПОЛІТИКА, НОВІ ЦІННОСТІ І НОВЕ СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА. ТІЛЬКИ ЦЕ ДОЗВОЛИТЬ ЗРОБИТИ КРОК ДО РОЗВИТКУ СІЛ, ГІДНИХ УМОВ ЖИТТЯ І ПРАЦІ НА ЗЕМЛІ»

головного засобу виробництва, а не як до способу накопичення капіталу чи предмета спекуляції.

Сформується ринок покупця сільськогосподарської землі, а не ринок продавця, і саме з цього моменту можна буде починати дискусію про скасування мораторію.

Почнуть користуватися попитом товари і послуги суміжних секторів економіки, а в громадах з'являться кошти на відбудову інфраструктури. Усе це в економіці називається мультиплікаційним ефектом. Як кажуть, гроші почнуть крутитися.

поле, ми не тільки не подвоїмо виробництво, але й можемо відбити бажання в населення купувати у селян «непевне» молоко.

У нас є бачення розвитку нової аграрної політики України за європейським зразком. Воно фокусується на добробуті сімей та громад як невід'ємній складовій галузевого розвитку. Громадяни повинні позбутися соціальної залежності від держави, а та, своєю чергою, отримає ще більшу валютну виручку від експорту продукції.

Найголовніше, що держава матиме надійний тил — самодостатній середній клас, який може існувати без соціальних пільг та міжнародних трансів. Держава мусить відновити роль та ринкові позиції селянських господарств, на які опирається економіка сім'ї і громади, що знівелює соціально-економічні проблеми в країні.

Це дозволить сформувати справжніх господарів української землі, покращити соціальні стандарти і гарантії для життя у сільській місцевості.

«Батьківщина» вимагає заборонити продаж землі через емфітевзис

«Батьківщина» закликає парламент терміново розглянути та ухвалити законопроект №5223 про припинення шахрайської схеми продажу землі через процедуру емфітевзису.

Про це в кулуарах парламенту заявила лідер фракції Юлія Тимошенко.

«Після того як український парламент під тиском фракції «Батьківщина», фермерів та селян проголосував за заборону продажу сільськогосподарської землі, президент та його корумповане оточення знайшли лазівку та почали привласнювати сільськогосподарську землю через процедуру емфітевзису», — сказала політик.

За словами Тимошенко, наразі вже укладено десятки тисяч договорів емфітевзису — оренди на 10–200 років. Також очікується, що до кінця року буде укладено ще близько 80 тисяч таких договорів.

«Це дембельський акорд президента та його оточення: вони хочуть піти з посад безкарно і з приватною власністю на сільськогосподарську землю», — зауважила вона.

Як наголосила Юлія Тимошенко, команда «Батьківщини» хоче припинити цей абсолютно незаконний процес привласнення сільськогосподарської землі можновладцями та закликає ухвалити відповідний закон.

«Я вам гарантую, що наступного дня після закінчення терміну повноважень президента Порошенка буде проведена повна ревізія та інвентаризація сільськогосподарської землі України, і всі землі, які куплені незаконно та за безцінь, буде повернуто селянам», — пообіцяла голова партії.

Окрім того, лідер «Батьківщини» закликала народних депутатів терміново ухвалити законопроект №7403-2 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України олійних культур». Документ має відновити повернення експортного ПДВ для виробників олійних і технічних культур із державного бюджету на рівні близько 10 млрд грн.

Наразі ж скасування відшкодування ПДВ призводить до того, що при експорті олійних культур експортер зобов'язаний відносити податковий кредит із ПДВ, що виникає при закупівлі відповідних культур у виробників, на витрати. А це призводить до падіння закупівельних цін на ці культури на 16,7%. Що, своєю чергою, завдає збитків українським сільгоспвиробникам і збільшує прибутки переробних підприємств, що належать великим вітчизняним олігархічним, а також міжнародним транснаціональним корпораціям.

Тимошенко повідомила про результати аграрного віче, яке звернулося до президента та парламенту з вимогою повернути раніше діючу систему оподаткування для середнього аграрного бізнесу.

«11 областей за проханням аграріїв ухвалили звернення до президента, прем'єр-міністра та парламенту з вимогою негайно повернути податкову систему, яка діяла раніше, до того, як уряд забрав у них 10 млрд грн», — уточнила лідер фракції.

«ЧИМ БІЛЬШЕ СІЛЬСЬКИХ ЖИТЕЛІВ ОТРИМУВАТИМЕ ДОХОДИ ВІД АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА, ТИМ БІЛЬШЕ КОШТІВ НАДІЙДЕ В ЇХНІ СІМ'Ї, ГРОМАДИ І ЗАГАЛОМ У КРАЇНУ. ГОСПОДАРСТВА СТАНУТЬ ФІНАНСОВО СПРОМОЖНИМИ В ДОСТУПІ ДО ЗЕМЛІ ЯК ДО ГОЛОВНОГО ЗАСОБУ ВИРОБНИЦТВА»

Їх називають «людьми дощу». Суспільство часто-густо не сприймає й не розуміє їх. А вони? Вони змушені ще більше занурюватися у власний світ. Не жити, а переховуватися. Ця стаття присвячена аутизму, інклюзії та проблемам, з якими стикаються люди з особливостями розвитку в українському суспільстві.

Станом на 2016 рік офіційно в Україні проживають понад 6 тисяч дітей із діагнозом «аутизм». І це тільки діти. Насправді людей із аутизмом у десятки разів більше! За даними громадських організацій, їх може бути близько 100 тисяч. Справа в тому, що чіткої статистики в Україні досі немає.

Діагнозу «аутизм» у СРСР не існувало, а особи з аутизмом, які досягли повноліття, отримували діагноз «шизофренія». Звідси й відсутність достатньої кількості фахівців у галузі діагностики, освіти та соціалізації.

Часто аутизм діагностують дуже пізно або ставлять помилковий діагноз, що не дає змоги вчасно почати терапію. Окрім того, на жаль, у нашій країні відсутні необхідні умови для навчання та лікування дітей із аутизмом.

Аутизм, або розлад аутистичного спектра (РАС), — це сукупність розладів, які відзначаються дефіцитом спілкування та соціальної взаємодії. За даними фахівців із США, сьогодні аутизм наявний у кожного 68-го жителя планети.

Варто пам'ятати, що розлади мають дуже різноманітний характер та не утворюють єдиної картини симптоматики й глибини порушень. Називати аутизм хворобою некоректно, бо аутизм — постійний стан. Ці люди просто бачать, чують та відчувають світ по-іншому.

маційною платформою, де кожен фахівець може розмістити інформацію про свою діяльність, поширювати матеріали, книги, котрі б допомогли в навчанні та розвитку фахівців і батьків. Також метою нашого порталу є надання актуальної інформації про центри, фахівців, методи реабілітації та корекції, зміни в законодавстві, новини науки та багато іншого.

У 2015-му та в 2017 році ми стали співорганізаторами Міжнародної конференції з аутизму «Відчиняючи двері» в Києві, де своїм досвідом у цій сфері ділилися фахівці зі США, Ізраїлю та України.

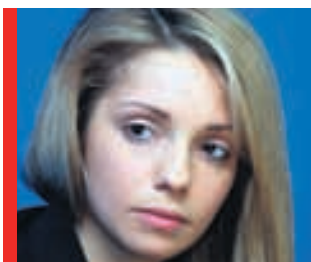
У 2016 році ми розмістили по Києву 30 бігбордів та сітілайтів, щоб українці звернули увагу на те, що люди з РАС можуть бути поруч та потребують нашого розуміння.

3 квітня 2016 року Асоціація «Соціальний захист» разом із ФФУ та БФ «Розвиток футболу України» організували перший благодійний футбольний

психофізичними розладами у системі освіти; переймати досвід інших країн.

- **«Сира інклюзія».** Необхідно проводити посилену роз'яснювальну роботу серед вчителів, адміністрації освітніх закладів та батьків типових і нетипових дітей щодо позитивного впливу інклюзії на розвиток дитини та суспільства в цілому.

- **Толерантність. Порушення прав.** Працювати над підвищенням рівня обізнаності суспільства і розуміння поведінки дітей та людей із РАС. Доводити, що люди з аутизмом мають таке саме право на повноцінне життя, як і решта. Мають право відвідувати різні заходи, навчатися, їхня «дивна» поведінка не повинна бути приводом для дискримінації. Роз'яснювати, що люди з аутизмом не є небезпечними і той, хто супроводжує таку дитину чи дорослого, знає що робить. Розповідати про те, що люди з аутизмом, незважаючи на їхні проблеми з комунікацією, хочуть спілкуватися та дружити.

ЄВГЕНІЯ ТИМОШЕНКО: «У 2017 РОЦІ Я ТА МОЯ КОМАНДА СТВОРИЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ПОРТАЛ «АУТИЗМ УКРАЇНА». ВІН Є ІНФОРМАЦІЙНОЮ ПЛАТФОРМОЮ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є НАДАННЯ АКТУАЛЬНИХ ДАНИХ ПРО ЦЕНТРИ, ФАХІВЦІВ, МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КОРЕКЦІЇ, ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ, НОВИНИ НАУКИ ТА БАГАТО ІНШОГО»

Я не є експертом із проблем аутизму, але з жовтня 2015 року, досліджуючи тему РАС в Україні, я побачила багато несправедливості та байдужості з боку держави до допомоги у розв'язанні проблем аутистів. Завдяки спільним зусиллям багатьох громадських організацій та змінам у законодавстві ситуація в Україні вже почала змінюватися. Освіта стає інклюзивною, ведеться робота у напрямку раннього втручання, відкриваються інклюзивно-ресурсні центри, розробляються програми з перепідготовки вчителів, змінюється сам концепт роботи в освітніх закладах. Є надія, що скоро запровадять систему МКФ (Міжнародна класифікація функціонування, обмежена життєдіяльності та здоров'я)...

Але, на жаль, суспільство не встигає за змінами. Сім'ї, в яких є аутист, ще довго будуть стикатися із супротивом суспільства та небажанням працівників освіти, медицини йти назустріч родині. Бо неможливо за рік-два навчити всіх людей думати по-іншому...

Тому треба діяти, і ми діємо. У 2017 році я та моя команда створили Всеукраїнський благодійний портал «Аутизм Україна». Цей портал є інфор-

матч «Парламентський кубок» між збірною депутатів ВР і збірною журналістів та зібрали 250 000 грн на обладнання кімнат розвитку в корекційному центрі Соціальної академії «Примавера» у Києві.

2 квітня 2016 року ми провели у столиці флешмоб «Київ у блакитному» на Софійській площі, метою якого було повернути увагу до проблем аутизму.

Окрім того, ми на регулярній основі реалізуємо проекти для допомоги дітям та дорослим із аутизмом.

Перед нами стоїть багато проблем, над якими в Україні треба спільно працювати як державі, так і громадським організаціям, а саме:

- **Діагностика та реабілітація.** Потрібно продовжувати працювати над системою ранньої діагностики, особливо в регіонах. Звернути увагу керівництва країни на низький рівень закладів реабілітації та відсутність системної командної роботи, коли медичні працівники, педагоги та фахівці з корекції працюють спільно.

- **Нестача фахівців.** Треба налагодити підготовку фахівців із корекції та навчання дітей із аутизмом та іншими

КОНТЕКСТ

Бігборди, плакати та соціальний відеоролик

2 квітня весь світ відзначатиме Міжнародний день інформування про аутизм. До цієї дати команда «Child.ua» проведе низку заходів.

Наприклад, на вулицях Києва та інших міст України будуть встановлені бігборди, що інформуватимуть населення про аутизм. Метою цієї акції є протидія дискримінації дорослих і дітей із аутизмом та формування у суспільстві толерантного ставлення до них.

Також «Child.ua» надрукує та розмістить у поліклініках та освітніх закладах плакати з інформацією про перші симптоми аутизму в дітей. Оскільки зараз в Україні існує проблема з ранньою діагностикою, батьки та рідні дітей повинні знати симптоми аутизму, щоб вчасно звернутися до фахівців.

А найближчим часом очікується прем'єра першого українськомовного соціального відеоролика про дітей із аутизмом та їхніх батьків. Він розповість, із чим доводиться стикатися родинам «дітей дощу», як їх сприймає суспільство та як правильно реагувати на «дивну» поведінку людей із РАС.

«Чим раніше батьки чи фахівці помічають таку особливість у дітей, тим швидше й ефективніше можна скоригувати їхній розвиток. Є великі сподівання, що нові терапевтичні й корекційні методи, які існують у світі й згодом будуть запроваджені в Україні, призведуть до належного позитивного результату», — сказала Євгенія Тимошенко.

ДО УВАГИ

Західні фахівці поділяться досвідом

24–25 березня 2018 року за сприяння Асоціації міжнародних та всеукраїнських громадських організацій «Child.ua» в Києві відбудеться благодійний тренінг фахівців із Польщі, які викладуть світовий досвід роботи з дітьми з аутизмом.

«Мова йде не про теорію, а про практику роботи з дітьми-аутистами фахівців відповідного напрямку. Але так само практичні заняття будуть корисними й для батьків», — підкреслила засновник і керівник АМВГО «Child.ua» Євгенія Тимошенко.

Тема першого тренінгу — «Аутизм. Визначення потреб учня, планування праці та методи в освітніх закладах». Його мета — засвоєння фахівцями та батьками практичних навичок роботи з дітьми з розладами аутистичного спектра (РАС). На тренінгу слухачів навчать, як підготувати колектив до сприйняття дитини з особливими освітніми потребами.

Другий тренінг навчить вчителів, психологів та фахівців із роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, коли і в який спосіб втручатися в таких кризових ситуаціях, як агресія, насильство та неприйняття колективом аутиста.

Євгенія ТИМОШЕНКО,
засновник і керівник
Асоціації міжнародних
та всеукраїнських
громадських організацій «Child.ua»

На закритій зустрічі з римськими єпископами, що відбулася кілька днів тому, Франциск розповідає про десять років свого сум'яття до 1992 року.

...Ватикан. Папа розповідає, що пережив «період великого розчарування, період мороку».

«Я вважав, — продовжує він, — що моє життя підійшло до кінця», тому що «так, я був духівником, але мене охопив дух поразки».

І ще: «Я багато молився в цей період, але був сухий, як дерево», тому що «вірив, що повнота мого поклонання полягає в тому, щоб щось робити». Однак «я не залишив молитви, і це допомогло мені».

Папа Франциск (у миру Хорхе Маріо Бергольо) не боїться говорити про себе, не приховуючи навіть найбільш особистих і в той же час темних моментів свого життя.

Слова, які він вимовив спонтанно, зустрічаючись на позаминулому тижні з римськими священниками в соборі Святого Іоанна Хрестителя на Латеранському пагорбі, — про найпотемнішу частину його життя. Вони в простій формі розповідають про період певного затемнення, яке довелося пережити майбутньому Папі римському в Аргентині з початку 1980-х до 1992 року, коли Іван Павло II призначив його ауксiliarієм Буенос-Айреса. Після дзвінка ватиканського нунція в Аргентині Убальдо Калабрезі «переді мною відкрилися нові двері», — розповідає Франциск.

Бергольо, якому в 1981 році виповнилося 45, переживає важкий перехідний момент свого життя. Ставши всього в 37 років главою аргентинської провінції ордену єзуїтів, а потім ректором Колехіо Максимо в Сан-Мігелі, він стає і духівником, але в цьому сані не знаходить свого поклонання. Він перебуває якийсь час у Німеччині, щоб дописати докторську дисертацію по Роману Гуардіні (німецький філософ, католицький богослов, автор праць з філософської антропології та філо-

Зізнання Папи Франциска: «Пережив період сум'яття віч-на-віч із Богом»

ЕТАПИ ШЛЯХУ

Психоаналіз. У віці 42 років протягом шести місяців щотижня Франциск зустрічається з психоаналітиком. Він сам розповідає про це в книзі, що містить 12 діалогів із соціологом Домініком Волтоном. Книга «Політика і суспільство» була опублікована у Франції видавництвом L'Observatoire. Ці бесіди, каже Франциск, «мені дуже допомогли».

Криза. З 1981-го по 1992 рік він переживає період сум'яття. Проживши якийсь час у Німеччині, переїжджає до Кордови, де стає

духовним наставником і духівником ордену єзуїтів. Біографи називають цей період «вигнанням». Сам він повторював тоді: «Я не знаю, що робити».

Відродження. У 1992 році дзвінок ватиканського нунція в Аргентині Убальдо Калабрезі змінює його життя: «Переді мною відкрилися нові двері», — розповідає він. Калабрезі повідомив Франциску про намір Івана Павла II призначити його ауксiliarієм Буенос-Айреса. Згодом він стане архієпископом і кардиналом.

зу середнього віку. З цим він впорався завдяки жінці-психоаналітику, яка йому дуже допомогла.

Проте складається враження, що він зіткнувся з чимось більш серйозним, і цю кризу поклонання йому вдається вирішити виключно завдяки молитві, зокрема завдяки спілку-

ванню «віч-на-віч з Господом, розмовам, бесідам і діалогам із Ним».

Період мороку трапляється у багатьох віруючих чоловіків і жінок, це «скалка у плоти», як каже Святий Павло. Про це пише Іоанн Хреста (християнський містик, католицький святий, письменник і поет, реформатор ордену кармелітів. — Прим. ред.), говорячи про почуття і про дух, про момент випробувань, страждань, сумнівів, почуття самотності і відчуття, що Бог відвернувся від тебе. Темрява, пояснює іспанський кармеліт, виникає з волі

валася «покинутою Господом». Вона посміхається всім, але в глибині душі у неї — один морок.

Бергольо не говорить, нібито у нього виникало відчуття покинутості Богом. Однак його сум'яття реальне. Він зізнається римським священникам, що таке може трапитися з багатьма духовними особами: «Це важкий процес, але він звільняє. Що минуло, те минуло». А потім «настає новий вік, новий розвиток».

І справді, згодом все змінюється. Єзуїт, який довідався в 1978 році, що на папський престол обрали Кароля Войтилу, людину, чие ім'я він ледве може вимовити, відправляється в 2013 році в Рим, переконаний, що незабаром повернеться. Однак все складається інакше. Бергольо стає Франциском і залишається далеко від рідної Аргентини.

Однак криза часів Кордови вже минула. І колегам він повторює, що не відчуває ностальгії за своєю батьківщиною. Він вважав за краще жити в резиденції Санта-Марія не тому, що це було відмовою від розкоші апостольських апартаментів, а тому, що ці кімнати видаються йому переходом до іншого, невеликими дверцятами, що ведуть у величезні простори.

У Санта-Марії він зустрічається з людьми, молиться, працює, не відчувається самотнім. На шляху немає ніяких перешкод. Морок ночі залишився далеко позаду.

Паоло РОДАРИ,
La Repubblica (Італія)

софії культури, з опорою на художню творчість Данте, Гельдерліна, Достоевського, Рільке. — Прим. ред.), яку він, однак, так і не захистить, а потім їде до Кордови, де «працює» духовним наставником і духівником церкви ордену єзуїтів.

Для нього це важкий, похмурий час, пов'язаний також із нерозумінням всередині самого ордену. Цей період багато хто з біографів Папи римського називають «вигнанням». У ці роки Бергольо змушений часто повторювати собі: «Тепер я не знаю, що робити».

Він ніколи не уявляв собі, що станеться далі: його призначили ауксiliarієм, довірили цілу єпархію Буенос-Айреса, а потім обрали на папський престол 13 березня 2013 року, п'ять років тому.

ПАПА ФРАНЦИСК НЕ БОЇТЬСЯ ГОВОРТИ ПРО СЕБЕ, НЕ ПРИХОВУЮЧИ НАВІТЬ НАЙБІЛЬШ ОСОБИСТИХ І В ТОЙ ЖЕ ЧАС ТЕМНИХ МОМЕНТІВ СВОГО ЖИТТЯ

Справді, як каже сам Франциск у книзі-інтерв'ю, написаній спільно з французьким соціологом Домініком Волтоном, його період неспокою починається вже в 1978 році — це «полудневий демон», як називають в Аргентині кри-

жанню «віч-на-віч з Господом, розмовам, бесідам і діалогам із Ним».

Свою першу освіту він здобув в одному з університетів Буенос-Айреса, де вивчав хімію. Отримавши диплом хіміка-технолога, Франциск все ж вступив до

Господа для того, щоб очистити душу від невігластва і звільнити її від прихильності до людей і предметів, яка заважає душі піднятися вище і досягти любовного єднання з Ним. Такий період переживала і мати Тереза, яка тривалий час почу-

семинарії і в 22 роки увійшов до чоловічого духовного ордену Римо-католицької церкви. Період послушництва (новіціат) проходив у Чилі, після чого повернувся до рідного міста і вступив до коледжу Святого Йосипа, звідки випустився ліценціатом (академіком) філософії. До 1969 року Бергольо займався викладацькою діяльністю в католицьких коледжах Буенос-Айреса. Він вчив вихованців літературі, філософії і теології.

ДОВІДКА «ВВ»

Папа римський Франциск — 266-й глава Католицької церкви, який став першим в історії понтифіком із Нового Світу і папою-єзуїтом. Відомий у всьому світі як багатогранна, але дуже скромна людина, яка окрім своїх основних обов'язків на престолі вносить значний внесок у вирішення світових проблем, а також виступає дипломатом у нормалізації відносин із православним духовенством у різних країнах.

Народився Папа Франциск 17 грудня 1936 року в столиці Аргентини Буенос-Айресі в багатодітній родині італійських емігрантів Реджини Марії Сіворі і Маріо Джузеппе Бергольо. Він став п'ятою і останньою дитиною у батьків, які виховували дітей у любові і турботі, але у

суворій скромності, оскільки єдиним годувальником у родині був батько — звичайний робітник на залізниці.

У дитинстві майбутній глава Католицької церкви був великодушним, добрим і щедрим хлопчиком, тому намагався винести з дому все найцінніше і подарувати нужденним, за що його не раз карали батьки. Саме тоді мама Хорхе Маріо Бергольо зрозуміла, що її син стане божим чадом, тому що він був чемним абсолютно з будь-ким, проявляючи свою добросердечність без удаваного марнославства.

Свою першу освіту він здобув в одному з університетів Буенос-Айреса, де вивчав хімію. Отримавши диплом хіміка-технолога, Франциск все ж вступив до

У Південній Кореї 25 лютого завершилися XXIII зимові Олімпійські ігри. В них узяли участь спортсмени з 92 країн, які розіграли рекордні 102 комплекти нагород у 15 дисциплінах. У програмі змагань уперше були представлені дабл-мікст у керлінгу, біг-ейр у сноуборді, мас-старт у ковзанярському спорті й змішаний командний турнір у гірських лижах. Так чи інак, а Олімпіада-2018 принесла нові світові рекорди, запам'яталася кумедними уболівальниками, видовищними трансляціями і курйозами, які сталися зі спортсменами.

вити хрест на зимових видах спорту. Набагато складніше налагодити процес підготовки спортсменів. І ось тут до наших чиновників є питання.

Той же Олександр Абраменко, який завоював золоту медаль у чоловічому фрістайлі, більшу частину свого часу перебуває на тренуваннях за кордоном. У нас елементарно немає умов. У величезній країні немає жодного підхожого трампліна! Той, що іржавіє в Миколаєві, до уваги не береться.

Українському скелетоністові Владу Гераскевичу, який сенсаційно увірвався в еліту цього виду спорту, довелося влізти в борги, щоб підготувати снаряд і потрапити на Олімпіаду на етапах Кубка світу.

Саночник Андрій Мандзій майстрував свої сани в гаражі, оскільки від Федерації санного спорту отримав снаряд частинами — окремо полози, окремо кронштейни...

І це лише ті деталі, про які зважилися розповісти спортсмени. А багато хто згладжує гострі кути, щоб не залишитися взагалі без копійки.

До речі, про фінансування. В українському спорті ця сторона справи схожа на замкнене коло. Найбільше коштів виділяється на ті види, які, на думку експертної ради, можуть принести результат, інші ж фінансуються за залишковим принципом. Наприклад, нещодавно на біатлон виділялося більше, ніж на всі інші зимові види разом узяті. Ось і виходить, що вже більше 20 років у нас немає конкурентоздатних лижників, ми розгубили те, що мали в санному спорті (всі останні місця в Пхьончхані), відсутня централізована підготовка гірськолижників (що дуже дивно з огляду на наявність чудових баз для тренувань у тому ж Славському чи Буковелі). Про розвалений хокей, у якому Україна була представлена на Іграх-2002, годі й говорити. Ну а фіаско в біатлоні, якому наші чиновники приділяли підвищену увагу (в тому числі й фінансову), можливо, змусить переглянути цей принцип. Адже спорт — штука непередбачувана, і «найперспективніший» вид може виявитися провальним.

Сподіваємося, що до наступних зимових Олімпійських ігор Україна все ж стане «зимовою країною», що підготовка і фінансування команд будуть на належному рівні й що українські спортсмени потішать усіх нас ще не однією золотою медаллю.

Іван ПОТЕХІН

ТРИУМФ НОРВЕГІЇ ТА НОВИЙ АНТИРЕКОРД РОСІЇ

У неофіційному загальнокомандному медальному заліку перше місце посіла збірна Норвегії, яка завоювала 39 медалей (14 золотих, 14 срібних і 11 бронзових). Другою стала Німеччина, третьою — збірна Канади.

Норвегія встановила новий історичний рекорд за числом медалей, завойованих на одних Іграх. При цьому норвезька лижниця Маріт Бйорген стала найбільш титулованою спортсменкою в історії зимових Олімпіад.

Команда Німеччини, у якої також 14 золотих нагород, все ж поступилася скандинавам через меншу кількість «срібла» й «бронзи» (10 і 7 відповідно).

На третій сходинці олімпійського рейтингу розташувалася збірна Канади, яка завоювала 29 нагород (11 золотих, 8 срібних і 10 бронзових).

Росія ж, отримавши 17 медалей, задовольняється 13-ю підсумковою позицією. Це найгірший результат за всю історію виступів росіян на зимових Іграх. І заяви, мовляв, успіх російських хокеїстів вартий решти перемог, сприймаються як перебільшення й самозаспокоєння. Ці Олімпійські ігри повною мірою продемонстрували, що насправді собою являє російська збірна, коли вона не «посмачена» мельдонієм.

МОК за підсумками розслідування допінгових махінацій призупинив членство Олімпійського комітету Росії (ОКР), а окремим «чистим» російським

ОЛЕКСАНДР АБРАМЕНКО, ЯКИЙ ЗАВОЮВАВ ЗОЛОТУ МЕДАЛЬ У ЧОЛОВІЧОМУ ФРІСТАЙЛІ, БІЛЬШУ ЧАСТИНУ СВОГО ЧАСУ ПЕРЕБУВАЄ НА ТРЕНУВАННЯХ ЗА КОРДОНОМ. У НАС ЕЛЕМЕНТАРНО НЕМАЄ УМОВ. У ВЕЛИЧЕЗНІЙ КРАЇНІ НЕМАЄ ЖОДНОГО ПІДХОЖОГО ТРАМПЛІНА!

спортсменам дозволили взяти участь в Іграх лише під нейтральним олімпійським прапором. Команда отримала назву OAR (Olympic Athletes from Russia / «Олімпійські атлети з Росії»). І ось результат цієї команди — 2 «золота», 6 срібних і 9 бронзових нагород. І ще не факт, що медалей у скарбничці команди OAR не стане менше, адже тестування на наявність допінгу в крові спортсменів після завершення Олімпіади не припиняють. Але йдеться не стільки про перспективи скромних здобутків великої спортивної «наддержави», скільки про те, що 17 медалей — це все, на що здатний сьогодні російський спорт.

Востаннє на зимових Олімпійських іграх команда Російської Федерації була на висоті в далекому 1994 році

в Ліллегаммері. Тоді спортсмени з цієї країни (а якщо бути чесним — збірна солянка з пострадянських країн) посіли перше місце в медальному заліку як за загальною кількістю нагород, так і за кількістю виграного «золота» (11 золотих, 8 срібних і 4 бронзових медалей). Потім розпочався спад «величчі», і в 1998 році в Нагано збірна Росії зайняла вже третє місце з 9 золотими, 6 срібними та 3 бронзовими нагородами. У 2002-му в Солт-Лейк-Сіті в неї було вже п'яте місце з 5 золотими, 4 срібними і 4 бронзовими медалями. Посправжньому ганебним для Росії став 2010 рік, коли у Ванкувері вона не змогла увійти навіть до топ-10, посівши 11-е місце з 3 золотими, 5 срібними і 7 бронзовими нагородами.

І після такого стабільного піке, яке тривало фактично

20 років, у 2014 році в Сочі збірна Росії стала першою за кількістю нагород! Мельдоній таки творить дива! Але якщо викреслити 2014-й із історії Олімпійських ігор, то результати 2018-го якнайкраще демонструють «високодуховну» деградацію. Адже 13-е місце в медальному заліку — це цілком очікуваний результат для країни, яка робить ставку не на чесну боротьбу, а на «гібридний» спорт.

«УКРАЇНА — НЕ ЗИМОВА КРАЇНА»

Таку заяву на екваторі Ігор-2018 зробив міністр молоді та спорту Ігор Жданов. Цю тезу в країні не обговорювали тільки ледачі. При цьому достатньо виглянути у вікно, щоб переконатися в зворотному. Звичайно, дуже просто поста-

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР	Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26 Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080	Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14	Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 10 386 прим. Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)	При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.
--	--	---	--	---

